

Regeringens proposition

1976/77:42

om sänkning av den statliga inkomstskatten, m. m.

beslutad den 4 november 1976.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

INGEMAR MUNDEBO

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en sänkning av den statliga inkomstskatten för 1977 års inkomster. Skatteskalan görs förmånligare så att låginkomsttagarna och de stora löntagargrupperna får sänkt skatt. Högsta skattelättnaden är 2 350 kr.

I samband med sänkningen av den statliga inkomstskatten föreslås en höjning av den socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen som tas ut av arbetsgivare och egenföretagare. Denna avgift föreslås höjd med 1,5 procentenheter, från 6,8 % till 8,3 %.

Förslag läggs också fram om sänkning av den allmänna arbetsgivaravgiften i det inre stödområdet. Nedsättningen av avgiften från 4 % till 2 % inom detta område för år 1976 avses gälla också år 1977.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Häri genom föreskrives att 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

10 §

1 m o m .² Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 20 000 kronor: 4 procent av den beskattningsbara inkomsten;

när beskattningsbar inkomst överstiger

20 000 men icke	25 000 kr.:	800 kr. för	20 000 kr. och	10 % av återstoden;
25 000 " "	30 600 " :	1 300 " "	25 000 " "	20 % " "
30 000 " "	35 000 " :	2 300 " "	30 000 " "	22 % " "
35 000 " "	40 000 " :	3 400 " "	35 000 " "	28 % " "
40 000 " "	45 000 " :	4 800 " "	40 000 " "	33 % " "
45 000 " "	65 000 " :	6 450 " "	45 000 " "	38 % " "
65 000 " "	70 000 " :	14 050 " "	65 000 " "	43 % " "
70 000 " "	80 000 " :	16 200 " "	70 000 " "	48 % " "
80 000 " "	100 000 " :	21 000 " "	80 000 " "	49 % " "
100 000 " "	150 000 " :	30 800 " "	100 000 " "	53 % " "
150 000 kr.		57 300 " "	150 000 " "	57 % " "

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 57 procent av denna inkomstdel.

Med familjestiftelse avses i denna lag stiftelse, som enligt de för densamma gällande stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

Föreslagen lydelse

10 §

1 m o m . Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

¹Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:770.

²Senaste lydelse 1975:313.

Grundbeloppet utgör:
 när beskattningsbar inkomst icke överstiger 15 000 kronor: 2 procent av
 den beskattningsbara inkomsten;
 när beskattningsbar inkomst överstiger

15 000	men icke	20 000	kr.:	300	kr. för	15 000	kr. och	4	%	av återstoden;	
20 000	"	25 000	"	500	"	20 000	"	6	%	"	;
25 000	"	30 000	"	800	"	25 000	"	10	%	"	;
30 000	"	35 000	"	1 300	"	30 000	"	15	%	"	;
35 000	"	40 000	"	2 050	"	35 000	"	21	%	"	;
40 000	"	45 000	"	3 100	"	40 000	"	26	%	"	;
45 000	"	50 000	"	4 400	"	45 000	"	35	%	"	;
50 000	"	55 000	"	6 150	"	50 000	"	36	%	"	;
55 000	"	60 000	"	7 950	"	55 000	"	37	%	"	;
60 000	"	65 000	"	9 800	"	60 000	"	38	%	"	;
65 000	"	70 000	"	11 700	"	65 000	"	43	%	"	;
70 000	"	80 000	"	13 850	"	70 000	"	48	%	"	;
80 000	"	100 000	"	18 650	"	80 000	"	49	%	"	;
100 000	"	150 000	"	28 450	"	100 000	"	53	%	"	;
150 000	kr.			54 950	"	150 000	"	58	%	"	.

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 58 procent av denna inkomstdel.

Med familjestiftelse avses i denna lag stiftelse, som enligt de för densamma gällande stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977 och tillämpas första gången vid 1978 års taxering.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrives att 19 kap. 4 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

4 a §²

Avgift till folkpensioneringen enligt 1 eller 3 § skall utgå med *sex* och *åtta* tiondels procent av det belopp, på vilket avgiften skall beräknas. I fråga om sjöman som avses i 1 § 1 mom. första stycket lagen (1958:295) om sjömansskatt beräknas dock avgiften efter den lägre procentsats som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, myndighet fastställer med motsvarande tillämpning av 4 § andra stycket. Avgifterna tillföras staten.

Avgift till folkpensioneringen enligt 1 eller 3 § skall utgå med *åtta* och *tre* tiondels procent av det belopp, på vilket avgiften skall beräknas. I fråga om sjöman som avses i 1 § 1 mom. första stycket lagen (1958:295) om sjömansskatt beräknas dock avgiften efter den lägre procentsats som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, myndighet fastställer med motsvarande tillämpning av 4 § andra stycket. Avgifterna tillföras staten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgift som avser tid före ikraftträdandet.

¹Lagen omtryckt 1973:908.

²Senaste lydelse 1976:215.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1975:1145) om tillfällig nedsättning av den allmänna arbetsgivaravgiften inom det inre stödområdet

Härigenom föreskrives att 1 och 2 §§ lagen (1975:1145) om tillfällig nedsättning av den allmänna arbetsgivaravgiften inom det inre stödområdet skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Utan hinder av vad som föreskrives i 2 § första stycket första meningen lagen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift skall allmän arbetsgivaravgift för år 1976 utgå med två procent för lön eller naturaförmån till arbetstagare, vilken under *nämnda* år utfört sitt arbete huvudsakligen inom det inre stödområdet. Vad nu har sagts gäller dock icke lön eller naturaförmån som har utgivits av staten.

Utan hinder av vad som föreskrives i 2 § första stycket första meningen lagen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift skall allmän arbetsgivaravgift för år 1976 *och 1977* utgå med två procent för lön eller naturaförmån till arbetstagare, vilken under *året* utfört sitt arbete huvudsakligen inom det inre stödområdet. Vad nu har sagts gäller dock icke lön eller naturaförmån som har utgivits av staten.

2 §

Utan hinder av vad som föreskrives i 4 § första stycket andra meningen lagen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift skall, såvitt gäller inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen (1928:370) om rätt beskattningsort är att hänföra till kommun inom det inre stödområdet, allmän arbetsgivaravgift, som beräknas med ledning av taxeringen till statlig inkomstskatt år 1977, utgå med två procent av den avgiftspliktiga inkomsten.

Utan hinder av vad som föreskrives i 4 § första stycket andra meningen lagen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift skall, såvitt gäller inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen (1928:370) om rätt beskattningsort är att hänföra till kommun inom det inre stödområdet, allmän arbetsgivaravgift, som beräknas med ledning av taxeringen till statlig inkomstskatt år 1977 *och 1978*, utgå med två procent av den avgiftspliktiga inkomsten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1976-11-04

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Mundebo

Proposition om sänkning av den statliga inkomstskatten, m. m.

1 Inledning

Förslag till skatteomläggning beträffande 1977 års inkomster läggs fram i det följande. Förslaget innefattar en lindring av skalan för den statliga inkomstskatten och ger skattesänkning för praktiskt taget alla inkomsttagare. I samband med sänkningen av den statliga inkomstskatten föreslås en höjning av arbetsgivarnas och egenföretagarnas socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen. Vidare föreslås att nedsättningen av den allmänna arbetsgivaravgiften för år 1976 från 4 % till 2 % i det inre stödområdet skall gälla också för år 1977.

2 Gällande bestämmelser

2.1 Inkomstbeskattningen

Inkomstbeskattningen betalas till staten i form av statlig inkomstskatt och till kommunerna i form av allmän kommunalskatt.

Den statliga inkomstskatten är progressiv för fysiska personer, oskiftade dödsbon och familjestiftelser men proportionell för övriga skattskyldiga.

Den allmänna kommunalskatten är i princip proportionell.

Den fortsatta redogörelsen för inkomstbeskattningen avser endast fysiska personer.

Som underlag för inkomstbeskattningen bestäms beskattningsbar inkomst för varje skattskyldig. Denna inkomst utgörs av taxerad inkomst minskad med grundavdrag och i förekommande fall s. k. extra avdrag. Beskattningsunderlaget bestäms för stats- och kommunalbeskattningen var för sig genom

ett årligt taxeringsförfarande. Bestämmelser för inkomstberäkningen finns främst i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SI, och kommunalskatte-
telagen (1928:370), KL. Reglerna för inkomstberäkningen är till stor del
gemensamma för de båda inkomstskatterna.

Skatteplikt föreligger för inkomst av jordbruksfastighet, annan fastighet,
rörelse, tjänst, tillfällig förvärvsverksamhet och kapital. Vid kommunal-
taxeringen är också s. k. garantibelopp för fastighet skattepliktigt. Inkomst-
beräkningen sker särskilt för varje s. k. förvärvskälla.

Vid beräkningen av inkomst från särskild förvärvskälla får avräknas alla
omkostnader under beskattningsåret som fordras för att förvärva och behålla
intäkterna. I fråga om jordbruks- och rörelseinkomst medges avdrag för
bl. a. egenavgifter till sjukförsäkringen, folkpensioneringen, ATP och den
allmänna arbetsgivaravgiften. Summan av inkomsterna från olika förvärvs-
källor utgör den skattskyldiges sammanräknade inkomst.

Från sammanräknad inkomst får göras s. k. allmänna avdrag (46 § KL).
I första hand avräknas underskott som vid inkomstberäkningen har upp-
kommit i förvärvskälla. Därefter kvarstår sammanräknad nettoinkomst.
Denna reduceras med vissa allmänna avdrag som inte har direkt samband
med någon förvärvskälla.

Sammanlagda inkomster från olika förvärvskällor minskat med allmänna
avdrag och förlustavdrag samt med tillägg vid kommunaltaxeringen för
eventuellt garantibelopp utgör taxerad inkomst. Denna avrundas nedåt till
jämnt tiotal kronor.

Från taxerad inkomst avräknas grundavdrag med 4 500 kr. under för-
utsättning att den skattskyldige varit bosatt i Sverige under hela beskatt-
ningsåret. Har den skattskyldige varit bosatt i Sverige endast under en del
av beskattningsåret jämkas grundavdraget med hänsyn härtill (48 § KL).

Utöver grundavdrag har skattskyldig i vissa fall även rätt till s. k. extra
avdrag (50 § 2 mom. KL), nämligen dels när skatteförmågan är väsentligen
nedsatt till följd av långvarig sjukdom eller annan s. k. ömmande omstän-
dighet, dels när hans inkomst efter skatt på grund av nedsatt arbetsförmåga,
långvarig oförvårdad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan sådan
omständighet understiger existensminimum.

Sedan taxerad inkomst minskats med eventuellt grundavdrag och extra
avdrag erhålles beskattningsbar inkomst. Denna avrundas nedåt till jämnt
hundratal kronor.

Makar taxeras var och en för sin inkomst. Vid inkomstberäkningen gäller
dock i vissa hänseenden särskilda regler för makar.

Den statliga inkomstskatten tas ut med viss procent av ett s. k. grund-
belopp, som i sin tur motsvarar viss del av den beskattningsbara inkomsten.
Under senare år har regelmässigt tagits ut 100 % av grundbeloppet, vilket
betyder att uttagen skatt varit lika stor som grundbeloppet. Skatten bestäms
efter en progressiv skitkskala, som har följande utseende (10 § 1 mom. SI).

Beskattningsbar inkomst kr.	%
- 20 000	4
20 000- 25 000	10
25 000- 30 000	20
30 000- 35 000	22
35 000- 40 000	28
40 000- 45 000	33
45 000- 65 000	38
65 000- 70 000	43
70 000- 80 000	48
80 000-100 000	49
100 000-150 000	53
150 000-	57

I vissa fall medges särskilda avdrag från den uträknade skatten i form av s. k. skattereduktion resp. särskild skattereduktion. Bestämmelser härom finns i 2 § 4 och 5 mom. uppborðslagen (1953:272).

Rätt till skattereduktion med 1 800 kr. har ensamstående skattskyldig med hemmavarande barn under 18 år och gift skattskyldig vars make saknar statligt taxerad inkomst. Gift skattskyldig vars make har taxerad inkomst understigande 4 500 kr. får skattereduktion med 40 % av skillnaden mellan 4 500 kr. och makens taxerade inkomst. Skattereduktion avräknas mot flertalet skatter och avgifter, dock inte mot bl. a. statlig förmögenhetsskatt, ATP-avgift eller andra socialförsäkringsavgifter.

Den kommunala inkomstskatten är som tidigare nämnts proportionell i förhållande till den beskattningsbara inkomsten och tas ut med en i särskild ordning bestämd andel av denna inkomst. Den genomsnittliga kommunala utdebiteringen beräknas till ca 27 kr. per 100 kr. beskattningsbar inkomst för år 1977, dvs. skattesatsen blir i genomsnitt ca 27 %.

2.2 Socialförsäkringsavgifter m. m.

Socialförsäkringarna finansieras genom årliga arbetsgivaravgifter och avgifter från försäkrade egenföretagare (egenavgifter) samt genom statsbidrag. Avgifter tas också ut för finansiering av vissa andra ändamål. Avgifterna och de procentsatser som tillämpas vid uttag för år 1976 framgår av följande uppställning. I den mån annan uttagsprocent beslutats för år 1977 anges även denna.

Ändamål	Procentsats			
	Arbetsgivaravgift		Egenavgift	
	1976	1977	1976	1977
Sjukförsäkringen	8,0		8,0	
Folkpensioneringen	6,2	6,8	6,2	6,8
ATP	11,0	11,75	11,0	11,75
Delpensionsförsäkringen	0,125	0,25		
Yrkesskadeförsäkringen	0,25			
Barnomsorg		1,0		
Byggnadsforskningen	0,7			
Lönegarantin	0,02			
Arbetskyddet	0,13			
Arbetslöshetsförsäkringen m. m.	0,4			
Arbetsmarknadsutbildningen	0,4			
Vuxenutbildningen	0,15			
Sjöfolks pensionering	0,8			
Allmän arbetsgivaravgift	4,0/2,0		4,0/2,0	

Socialförsäkringsavgiften till folkpensioneringen har efter förslag i prop. 1975/76:100 bil. 7 höjts till 6,8 % för år 1977.

Enligt redan fattade beslut kommer ATP-avgiften och avgiften till yrkesskadeförsäkringen att tas ut efter 11,75 % resp. 0,25 % under åren 1977-1979. Avgiften till delpensionsförsäkringen utgör enligt fattat beslut 0,25 % fr. o. m. år 1977. I arbetskyddsavgiften ingår för åren 1976 och 1977 en tilläggsavgift på 0,03 %.

Arbetsgivare skall fr. o. m. år 1977 erlägga socialavgift för utbyggnad av barnomsorgen. Avgiftsuttaget har för år 1977 fastställts till 1 %. Egenföretagare skall inte erlägga sådan avgift.

Allmän arbetsgivaravgift på lön för arbete inom det s. k. inre stödområdet tas år 1976 ut efter 2 % mot 4 % för övriga landet.

Arbetsgivaravgifterna beräknas på kontantlöner och naturaförmåner i form av kost eller bostad som under året har utgått till arbetstagare. Vid avgiftsberäkningen tas inte hänsyn till arbetstagare vars lön under året har understigit 500 kr. Vidare bortses från arbetstagare som inte är obligatoriskt försäkrad enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring. Det sistnämnda undantaget gäller dock inte för ATP-avgiften. ATP-avgiften intar en särställning även så till vida att man vid avgiftsberäkningen bortser från bl. a. arbetstagare som har fyllt 65 år vid årets början och tillämpar s. k. basbeloppsavdrag och beloppstak. Avdraget motsvarar det vid årets början gällande basbeloppet (9 700 kr. år 1976) multiplicerat med det genomsnittliga antalet arbetstagare hos arbetsgivaren under året. Beloppstaket innebär att hänsyn inte tas till den del av en årslön som överstiger 7,5 gånger basbeloppet vid årets början, dvs. 72 750 kr. år 1976. Avgift erläggs inte för lön vid sjukdom o. d. som motsvarar ersättning från försäkringskassa till arbetsgivare med s. k. arbetsgivarinträde. Avgift utgår ej heller för lön till barn som inte är avdragsgill vid inkomsttaxeringen. I princip skall varje enskild

arbetsgivare erlägga alla de i uppställningen uppräknade avgifterna utom byggnadsforskningsavgiften och avgiften för sjöfolks pensionering. Dessa påförs endast arbetsgivare inom byggnadsindustrin resp. arbetsgivare som sysselsätter sjömansskattepliktiga sjömän.

Egenavgifterna beräknas på den försäkrades inkomst av annat förvärvsarbete än anställning. Det gäller här främst inkomst av rörelse eller jordbruk. Till grund för beräkning av inkomst av annat förvärvsarbete läggs i princip den avgiftsskyldiges taxering till statlig inkomstskatt. Sjukförsäkringsavgift skall erläggas av försäkrad som under det aktuella året inte har fyllt 65 år och inte heller har uppburit ålderspension eller förtidspension för december månad. Socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen påförs försäkrad som vid årets början inte har fyllt 65 år och inte heller har uppburit ålderspension eller förtidspension för december månad. ATP-avgift utgår i den mån pensionsgrundande inkomst av annat förvärvsarbete än anställning har fastställts för den försäkrade för året. Vid beräkning av avgifterna till sjukförsäkringen och folkpensioneringen tas i princip inte hänsyn till årsinkomster som understiger 500 kr. ATP-grundande inkomst beräknas med tillämpning av såväl basbeloppsavdrag som beloppstak. Allmän arbetsgivaravgift skall erläggas av fysisk person för inkomst av rörelse och jordbruk som överstiger 18 000 kr. Sistnämnda belopp har i prop. 1976/77:41 föreslagits bli höjt till 30 000 kr.

I socialförsäkringslagstiftningen finns vidare särskilda regler om avgift på ersättning för arbete som försäkrad har utfört för annans räkning utan att vara anställd i dennes tjänst (s. k. uppdragsinkomster). Reglerna innebär i princip att avgifterna obligatoriskt erläggs av uppdragsgivaren i samtliga fall då uppdragstagaren inte beskattas som egen företagare.

3 Föredraganden

3.1 Inledning

Den vid regeringens tillträde avgivna regeringsförklaringen präglas av insikten att en stark ekonomi är en grundläggande förutsättning för att förverkliga en målmedveten reformpolitik och för att trygga sysselsättning och framsteg.

Den svenska ekonomin står emellertid inför svåra problem. Samhälls-ekonomin och utrikeshandeln påverkas således alltjämt ofördelaktigt av utvecklingen i vår omvärld. Det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft har dessutom successivt försvagats under senare år. Kostnaderna har hos oss ökat snabbare än i jämförbara länder och inflationen ligger kvar på en oacceptabelt hög nivå. Handels- och bytesbalanssituationen har inte förbättrats på det sätt som tidigare hade förutsetts.

Det är nödvändigt att balansen i utrikesbetalningarna återställs. Detta är en förutsättning för att vi på sikt skall kunna vidmakthålla full sys-

selsättning och en fortsatt standardstegring. Det råder i vårt land också en hög grad av politisk enighet om att det är nödvändigt att successivt eliminera underskottet i bytesbalansen.

Detta kräver i sin tur att takten i prisökningarna dämpas och att konkurrenskraften hos exportindustrin och hos den importkonkurrerande hemmamarknadsindustrin förstärks. Målet att minska prisstegringarna har dessutom ett betydande egenvärde eftersom inflationen från många synpunkter drabbar de svaga i samhället hårdast och på ett godtyckligt sätt omfördelar inkomster och tillgångar.

Inflationen i vårt land har flera orsaker, bl. a. spelar utifrån kommande impulser en viktig roll. Inhemska faktorer inverkar emellertid också. Bl. a. medför skattesystemets utformning – med dess utomordentligt starka progressivitet i de inkomstlagen där den helt övervägande majoriteten av de heltidsarbetande löntagarna befinner sig – att löntagarna måste begära stora nominella löneökningar för att kompensera prisstegringarna. Dessa löneökningar tenderar i sin tur att späda på inflationen ytterligare, osv. Detta är bakgrunden till de på senare tid årligen återkommande skatteprovisorier. I dessa har man, genom att sänka den direkta statsskatten, sökt skapa förutsättningar för att lönerörelsens reala resultat skall bli tillfredsställande inom ramen för en nominellt måttlig nivå. Ett ytterligare provisorium blir nödvändigt för år 1977.

I längden är det emellertid otillfredsställande att skatteskalorna är så konstruerade att de årligen måste ses över för att inte få helt orimliga effekter på avtalsrörelsen. En mer varaktig skattereform måste genomföras. Denna skall innehålla bl. a. sänkta marginalsatser i vanliga inkomstlagen, inflationsskydd i skattesystemet samt åtgärder för att hålla tillbaka de kommunala skattehöjningarna.

3.2 Skatteomläggningen för år 1977

Den skatteomläggning som nu föreslås för år 1977, och som har utarbetats efter överläggningar med löntagarorganisationerna, betyder att både låginkomsttagarna och de stora löntagargrupperna får sänkt skatt. Förslaget är för inkomsttagare med årsinkomster upp till 45 000 kr. identiskt med det som lades fram av den föregående regeringen (prop. 1975/76:217). I inkomstlagen mellan 45 000 och 65 000 kr. sänks marginalsatserna mer i mitt förslag. I de allra högsta inkomstlagen innebär mitt förslag en viss skärpning jämfört med den förra propositionen.

I kronor räknat medför mitt förslag en skattesänkning på maximalt 2 350 kr. Den närmare utformningen av skatteskalorna framgår av tabell 1 i avsnitt 3.3. De individuella effekterna framgår av tabell 2 i avsnitt 3.4.

Drygt 2/3 av de heltidsarbetande löntagarna befinner sig i inkomstskiktet 40 000–70 000 kr. Genom att marginal- och totalsatserna sänks något mer i dessa skikt jämfört med den föregående regeringens förslag kan majoriteten

av löntagarna uppnå en åsyftad standardförbättring inom ramen för lägre nominella löneökningar. Detta påverkar företagens kostnadsnivå och den internationella konkurrenskraften gynnsamt. Det förtjänar att understrykas att kommunernas utgifter för löneökningar för sina anställda också blir i motsvarande mån lägre.

De föreslagna skattesänkningarna motsvarar mycket betydande brutto-löneökningar. Omläggningens inverkan på företagens och kommunernas kostnader blir därför starkt positiv även om man tar hänsyn till att arbetsgivaravgiften – som jag närmare utvecklar i det följande – samtidigt föreslås något ökad.

I nuvarande samhällsekonomiska läge är det inte försvarbart att totalt sett minska skatternas andel av den samlade inkomsten. Det är därför nödvändigt att kompensera inkomstbortfallet genom de reviderade skatteskalorna med andra inkomstförstärkningar för staten. Mot denna bakgrund föreslår jag efter samråd med socialministern att arbetsgivarnas och egenföretagarnas socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen höjs med 1,5 procentenheter till 8,3 %. Dessutom vill jag redan nu anmäla att jag avser att senare föreslå vissa förändringar i energibeskattningen. Syftet med det förslaget är i första hand att stimulera brukarna att bättre hushålla med knappa naturresurser, men det kommer även att medföra en ökning av statsinkomsterna. Reformen blir därigenom totalfinansierad så att skatternas andel av inkomsten – skattetrycket – blir oförändrad.

Mitt förslag innebär att arbetsgivaravgiften höjs med 1,5 procentenheter mindre än vad som förordades i prop. 1975/76:217. Det förslag som lades fram av den föregående regeringen skulle ha medfört en överfinansiering av skatteomläggningen och en skärpning av skattetrycket.

Genom den ökade socialförsäkringsavgiften till folkpensioneringen beräknas 78–80 % av statens kostnader för folkpensioneringen komma att täckas av dessa avgifter. Återstående kostnader, ca 4 400 milj. kr. år 1977, täcks av allmänna skattemedel.

De förslag jag nu lagt föranleder ändringar också beträffande sjömansbeskattningen. Jag avser att senare ta upp denna fråga.

3.3 Skatteskalans utformning

Som jag tidigare har anfört bör skattesänkningen åstadkommas genom en justering av skalan för den statliga inkomstskatten. Jag föreslår att skatteskalans fr. o. m. 1977 års inkomst får följande utseende.

Tabell 1

Beskattningsbar inkomst, kr.	Skatt inom skiktet, %
- 15 000	2
15 000- 20 000	4
20 000- 25 000	6
25 000- 30 000	10
30 000- 35 000	15
35 000- 40 000	21
40 000- 45 000	26
45 000- 50 000	35
50 000- 55 000	36
55 000- 60 000	37
60 000- 65 000	38
65 000- 70 000	43
70 000- 80 000	48
80 000-100 000	49
100 000-150 000	53
150 000-	58

Förslaget föranleder ändring av 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

3.4 Skatteomläggningens individuella verkningar

Skatteomläggningens verkningar för de enskilda inkomsttagarna framgår av följande tabell som avser anställda.

Tabell 2. Marginalskatteändring och skatteändring år 1977

Skattskyldiga utan förvärvsavdrag eller skattereduktion (1 800 kr.). Kommunal utdebitering = 27:00 kr. Beskattningsbar inkomst = årsinkomst - 5 000 kr.

Års- inkomst, kr.	Marginalskatt, % ¹		Total inkomstskatt		
	enligt nuvarande regler	ändring enligt mitt förslag	enligt nuvarande regler, kr.	ändring enligt mitt förslag kr.	enligt mitt % %
1	2	3	4	5	6
10 000	31	-2	1 300	-100	-7,7
15 000	31	-2	2 850	-200	-7,0
20 000	31	-	4 400	-300	-6,8
25 000	37	-4	5 950	-300	-5,0
30 000	47	-10	7 800	-500	-6,4
35 000	54 ²	-7	10 150	-1 000	-9,9
40 000	55	-7	12 850	-1 350	-10,5
45 000	60	-7	15 600	-1 700	-10,9
50 000	65	-3	18 600	-2 050	-11,0
55 000	65	-2	21 850	-2 200	-10,1
60 000	65	-1	25 100	-2 300	-9,2
65 000	65	-	28 350	-2 350	-8,3
70 000	70	-	31 600	-2 350	-7,4
75 000	75	-	35 100	-2 350	-6,7
85 000	76	-	42 600	-2 350	-5,5
105 000	80	-	57 800	-2 350	-4,1
120 000	80	-	69 800	-2 350	-3,4
155 000	84	+1	97 800	-2 350	-2,4
200 000	84	+1	135 600	-1 900	-1,4
350 000	84	+1	261 600	-400	-0,2
500 000	84	+1	387 600	+1 100	+0,3

¹ Marginalskatt = Inkomstskatt som belöper på en ökning av inkomsten från ett i kol. 1 angivet belopp till när-näst högre belopp i samma kolumn.

² Härav beror 5 procentenheter på att den särskilda skattereduktionen på 250 kr. upphör inom detta skikt.

3.5 Folkpensionärernas skattesänkning

För folkpensionärerna blir skatteuttaget liksom f. n. förmånligare än för inkomsttagare i aktiv ålder. Pensionärerna får skattesänkning inte bara på grund av statsskatteskalans ändring utan även genom den automatiska ökningen av det extra avdraget till följd av indexhöjning av folkpensionsbeloppet. Om man som ett räkneexempel antar att priserna stiger med knappt 5 % under år 1977 kan det extra avdraget för ensamstående folkpensionärer

beräknas öka med 1 100 kr. vid oförändrad inkomst. Följande tablå visar skattesänkningen år 1977 för ensamstående pensionärer jämfört med ensamstående i aktiv ålder. I inkomstlägen under 40 000 kr. blir sänkningen större för pensionärerna. Exempelvis sänks skatten för en pensionär med 25 000 kr. i inkomst med 633 kr. medan motsvarande siffra för en person i aktiv ålder blir 300 kr. Vid inkomster över 40 000 kr. blir sänkningarna lika stora för de två kategorierna. Tablåen visar också den totala skattelättnad för pensionärerna som de extra avdragen beräknas medföra år 1977.

Årsinkomst, kr.	Skattesänkning år 1977 för skattskyldiga i aktiv		Total skillnad i skatt kr.
	ålder	pensionärer	
10 000	100	1	1 200
15 000	200	353	2 476
20 000	300	493	1 896
25 000	300	633	1 416
30 000	500	771	872
35 000	1 000	1 283	268
40 000	1 350	1 350	-

¹ Ingen skatt utgår.

4 Allmän arbetsgivaravgift

Under 1975/76 års riksmöte beslöt riksdagen att tillfälligt nedsätta den allmänna arbetsgivaravgiften inom det inre stödområdet (prop. 1975/76:16, SkU 1975/76:19, rskr 1975/76:74, SFS 1975:1145). Enligt detta beslut utgår allmän arbetsgivaravgift för år 1976 med 2 % för lön eller naturaförmån till arbetstagare som har utfört sitt arbete huvudsakligen inom det inre stödområdet. Motsvarande nedsättning gäller i fråga om egenavgift. Det inre stödområdet omfattar enligt kungörelsen (1970:180) om statligt regionalpolitiskt stöd (omtryckt 1976:379) f. n. följande delar av landet:

Norrbottnens län utom Piteå, Älvsbyns, Luleå och Bodens kommuner,

Västerbottnens län utom Nordmalings, Robertsfors, Skellefteå, Umeå och Vännäs kommuner,

Jämtlands län,

av Västernorrlands län Sollefteå och Ånge kommuner,

av Gävleborgs län Ljusdals kommun,

av Kopparbergs län Malungs, Mora, Orsa, Vansbro och Älvdalens kommuner,

av Värmlands län Torsby kommun.

Behovet av särskilt stöd till företag inom dessa delar av landet kvarstår oförminskat. Jag förordar därför att en nedsättning av den allmänna arbetsgivaravgiften från 4 % till 2 % som gäller för år 1976 utsträcks till att omfatta också år 1977.

5 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

- att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till
1. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
 2. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
 3. lag om ändring i lagen (1975:1145) om tillfällig nedsättning av den allmänna arbetsgivaravgiften inom det inre stödområdet.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.